

Увод

Човек живи у сложену социјалну свету окружен различитим људима и различитим утицајима. Да би се што брже снашао у таквим условима ослања се на прве утиске или импресије. Већ након кратког познанства на основу мало података ствара се прва слика о другим особама. Импресија се формира на основу мање или више спонтаног или несвесног запажања физичког изгледа, гласа, гестова, израза лица или неких поступака у понашању.

Неке особине, попут срдачности или хладноће, су израженије и уочљивије код стварања првог утиска него неке друге, па се због тога називају централним особинама. Срдачна особа, за разлику од хладне, доживљава се као добродушна, сретна, приступачна, па се с њом лакше и рађе ступа у контакт.

Тек чешћи сусрети и дужи контакти могу променити први утисак захваљујући утицају нових информација.

Познат је и "хало-ефекат" где повољан утисак о некој особи условљава да се све њене особине процењују као добре и обрнуто.

Шта су стереотипи и предрасуде?

Према дефиницији Кембриџ речника стереотипи су "ригидне идеје које људи имају о некоме или нечему посебно ако су неистините". Према истом речнику, предрасуде су "неправедна и ирационална мишљења или осећања, посебно када су формирана без довољно промишљања или знања". Другим речима стереотипи су формиране идеје и клишеи, док су предрасуде ирационална уверења страха и аверзије.

Они могу бити схваћени као филтери који нас на неки начин штите од преплављености информацијама и омогућавају нам да доносимо суд о људима без обзира да ли их познајемо лично или само површно. Они ограничавају наш поглед у односу на стварност.

У најширем значењу предрасуде су тврдње уз које се придружују увереношћу у њихову тачност иако те тврдње нису поткрепљене чињеницама нити засноване на аргументима него су донешене без претходног проверавања њихове тачности и без претходног размисљања о томе.

У социјалној психологији се под предрасудама подразумевају врсте ставова код којих је очигледан недостатак оправданости, логичке неоснованости, који су праћени интелектуалним емоцијама које се упорно одржавају и отпорни су према мењању. Појам предрасуда у овом смислу може укључити и позитиван и негативан однос.

Највећа пажња се поклања изучавању негативних и расних предрасуда. Битна одлика таквих предрасуда је неоснованост и неоправданост општег односа према одређеној групи појава. Предрасуде су круте, нефлексибилне, отпорне према подацима и када су ти подаци у супротности са генерализацијама које оне садрже, укључујући непријатељска осећања која могу да се изразе непријатељским поступцима.

Предрасуде као и ставови имају три компоненте:

Когнитивна или сазнајна компонента- суд о својствима објекта. Вредновање може бити позитивно или негативно, тј. карактеристике објекта се оцењују као добре или лоше, корисне или штетне, пожељне или непожељне.

Емоционална компонента- када се објекат доживљава као угодан (позитивна осећања) или неугодан (негативна осећања).

Акциона компонента- укључује намере и спремност за акцију. То су потребе да се дејствује у складу са ставом. Позитиван став укључује намеру да се објекат става подржи, заштити, а негативан да се нападне, избегне, онемогући.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com